

zaaknummer 2012 T 653

14 april 2014

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. H.J.P.M. van Berckel-van der Rijken, advocaat
te Breda,

tegen:

(wijlen) **[naam]**,
geboren op [datum] en overleden op [datum] ,
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens zijn leven lid van Stichting 'Het Gezelschap de Kruisvaarders
van St Jan'.

1. De procedure

Het eerste klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 22 februari 2012. Op 6 maart 2012 is een reactie daarop binnengekomen van de heer [naam], voorzitter van het bestuur van Stichting 'Het Gezelschap de Kruisvaarders van St Jan' (hierna te noemen Gezelschap Kruisvaarders). Vervolgens is er na een aantal mailwisselingen en briefcorrespondentie een tweede, aangepast, klaagschrift ontvangen op 20 februari 2013. Op 23 september 2013 is een inhoudelijke reactie binnengekomen van [naam] namens het Gezelschap Kruisvaarders.

Op 27 maart 2014 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen en hij heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mr. van Berckel-van der Rijken, voornoemd.

Namens het Gezelschap Kruisvaarders zijn verschenen de heer [naam], voorzitter, en mevrouw [naam], secretaris.

2. De klacht (zakelijk weergegeven)

2.1. Klager was opgevoed met het katholieke geloof en hij was zelf ook erg goed in het vak godsdienst. Klager heeft eerst bij de zusters in [plaats] aan de [adres] gewoond, voordat klager omstreeks september 1949 in [internaat] werd geplaatst. De kinderen gingen naar een externe lagere school in [plaats]. Klager verbleef eerst in groep 1 en vervolgens in groep 2. Aangeklaagde was vanaf het begin de groepsleider van groep 2. Aangeklaagde had een kamer

in de toren van het gebouw. Hij sliep daar alleen en in die omgeving waren geen andere kamers.

2.2. Toen klager in groep 2 was geplaatst, meende aangeklaagde dat hij na het douchen steeds de piemel van klager moest controleren om te zien of deze wel goed schoon was. Aangeklaagde betastte daarbij klager. Het viel klager op dat aangeklaagde dit niet bij andere kinderen deed. Kort daarna gebeurde het dat klager in het vroegst van de ochtend, rond 6 uur, terwijl alle andere kinderen nog sliepen en op het punt stonden wakker te worden, door aangeklaagde naar de keuken beneden werd gestuurd om warm water te halen. Dit water had aangeklaagde nodig om zich te scheren. Zodra klager bij aangeklaagde op de kamer kwam, werd hij gedwongen tot allerhande onzedelijke handelingen. Klager moest aangeklaagde aftrekken en aangeklaagde ging op klager liggen om op hem te rijden. Klager moest aangeklaagde dan bevredigen en aangeklaagde betastte klager.

2.3. Het voorgaande gebeurde veelal doordeweeks, gedurende meerdere jaren met een frequentie van ongeveer 2 à 3 keer per week, op het internaat, maar ook in de vakantie op de boerderij in [provincie] is het gebeurd. Tijdens dat verblijf gebeurde het minder frequent omdat het anders op zou vallen. De andere kinderen hebben volgens klager niets gemerkt, behalve dan dat klager het lievelingetje was van aangeklaagde. Hij kreeg veel minder of soms helemaal geen straf, terwijl andere kinderen dit wel kregen. Ook is klager wel eens mee geweest naar de ouders van aangeklaagde. Klager had zo behoorlijk wat privileges.

2.4. Tijdens het verblijf in [internaat] mocht klager gedurende een middag per maand naar huis. De moeder van klager woonde in [plaats], daar ging klager dan naar toe. Klager heeft uit schaamte nooit geprobeerd tegen zijn moeder iets te vertellen over hetgeen hem overkwam. Rond zijn 12^e/13^e jaar is klager bij zijn moeder gaan wonen, die inmiddels was verhuisd naar [plaats]. Bij zijn moeder thuis ging het mis. Klager was helemaal niet gewend om in een gezin te wonen. Hij had zijn hele leven al in tehuizen gewoond en hij was gewend dat alles gecontroleerd werd. Dat deed zijn moeder niet.

2.5. Klager is vervolgens volledig ontspoord. Klager duldde geen autoriteit en liet zich niets gezeggen. Het leek of hij was losgeslagen. Hij liet zich niet sturen. Klager kwam in aanraking met justitie en hij heeft zo een behoorlijk deel van de tijd opgesloten gezeten. Eerst in tuchtscholen en later ook in de gevangenis. Klager vermoedt dat hij, indien het seksueel misbruik niet had plaatsgevonden, niet zo sterk verlangd had naar het wonen bij zijn moeder. Het leven op [internaat] was voor klager vreselijk, gezien de contacten met aangeklaagde. Zonder die ellende zou klager nog wel langer op [internaat] gezeten hebben en zou hij waarschijnlijk ook een opleiding hebben gevolgd daar. Dan zou het vast beter zijn gegaan in het leven van klager. Nu was klager ongeschoold en heeft hij uiteindelijk zelf een vak moeten leren. Klager is als bouwvakker aan de slag gegaan. Na een periode van criminaliteit is hij zijn huidige vrouw tegengekomen, waarmee hij inmiddels een groot aantal jaren getrouwd is. Klager heeft ook een dochter.

2.6. Klager wil graag excuses en begrip en daarnaast wenst hij schadevergoeding te ontvangen.

3. Het verweer

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. Het Gezelschap Kruisvaarders heeft in zijn reactie gesteld dat uitgebreid onderzoek is verricht naar de levensloop van aangeklaagde. In de archieven zijn geen aanwijzingen gevonden die mogelijk wijzen op

disfunctioneren van aangeklaagde. Er zijn bij het Gezelschap ook geen andere meldingen van seksueel misbruik tegen aangeklaagde bekend. Het Gezelschap kan het relaas van klager om die reden bevestigen noch ontkennen. Uit archiefgegevens blijkt dat aangeklaagde van [datum] tot [datum] en van [datum] tot [datum] in [internaat] werkzaam is geweest. Op basis van archiefonderzoek kan [naam] dus wel bevestigen dat aangeklaagde werkzaam is geweest op [internaat], echter slechts tien maanden tegelijk met klager. Indien in alle redelijkheid aangenomen mag worden dat aangeklaagde klager heeft misbruikt, dan achten zij dit misbruik zeer verwerpelijk. Er zijn in dat geval geen woorden voor het feit dat aangeklaagde misbruik heeft gemaakt van zijn positie richting klager. [naam] wil de pijn die klager heeft geleden vanwege hetgeen hem mogelijk is aangedaan erkennen. Daarvoor biedt hij zijn oprechte verontschuldiging aan. Indien klager dit wenst, is [naam] van harte bereid hem persoonlijk te ontmoeten. Wellicht dat een gesprek kan bijdragen aan het verwerkingsproces van klager.

4. De beoordeling

4.1. Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van de Procedure.

4.3. De verklaring van klager dat hij door aangeklaagde seksueel is misbruikt, is op de Klachtencommissie oprecht en authentiek overgekomen. Ook is in ieder geval vast komen te staan dat klager en aangeklaagde voor (ten minste) een periode van tien maanden tegelijk in [internaat] verbleven hebben. In de thans voorliggende zaak zijn echter geen feiten of omstandigheden aan het licht gekomen die de verklaring van klager met betrekking tot het seksueel misbruik in enige mate van betekenis ondersteunen. Klager heeft (vòòr de aandacht omtrent seksueel misbruik in de RK Kerk in de media in 2010) noch tegenover familie of vrienden verteld over het seksueel misbruik noch heeft hij op enig moment zijn huisarts daarover ingelicht of zich om die reden onder behandeling gesteld van een psycholoog en/of psychiater. Verder zijn ook geen andere meldingen en/of klachten tegen aangeklaagde bekend geworden.

4.4. Gelet op bovenstaande overwegingen heeft de Klachtencommissie moeten vaststellen dat voor de feiten die klager heeft gesteld onvoldoende bewijs is gevonden, zodat de klacht niet gegrond kan worden verklaard; waarmee overigens niet gezegd wil zijn dat de door klager gestelde feiten niet waar zijn. Indien echter in de toekomst alsnog gegevens bekend worden die de klacht ten aanzien van aangeklaagde ondersteunen dan bestaat voor klager de mogelijkheid om herziening van de uitspraak te verzoeken.

4.5. Het advies zal worden uitgebracht aan de Bisschop, die Het Gezelschap omstreeks 1952 (materieel) als kerkelijke instelling heeft erkend en aan wie Het Gezelschap verantwoording verschuldigd was, in casu de Bisschop van Haarlem (thans Haarlem-Amsterdam). De Klachtencommissie verwijst voor zover nodig naar de door de Klachtencommissie in de zaak, genummerd 2010T115, op dat punt gegeven motivering.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de bisschop van het bisdom Haarlem-Amsterdam de klacht niet gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 14 april 2014 door mr. H.J. Schepen, voorzitter, mr. P.R.M. van der Ven en drs. Th.M. Bronzwaer, leden, bijgestaan door mr. M. van der Meulen, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de kerkelijk gezagsdrager en aan klager verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de kerkelijk gezagsdrager binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure geeft de kerkelijk gezagsdrager daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de kerkelijk gezagsdrager.